

NICHOLAS SPARKS

JURNALUL UNEI IUBIRI

Traducere din limba engleză și note
MONICA GRECU

LITERA

București
2021

Miracole

Cine sunt? Și cum, oare, se va termina această istorie?

A răsărit soarele și stau la fereastra încetoșată de respirația unei vieți care îmi trece prin fața ochilor. Arăt ceva de speriat în dimineața asta: două cămăși, pantaloni groși, un fular înfășurat de două ori în jurul gâtului și vârat într-un pulover gros, tricotat de fiica mea și primit cadou de ziua mea acum vreo treizeci de ani. Termostatul din camera mea e setat la temperatura maximă pe care o suportă și în spatele meu mai este și o aerotermă mică. Scoate tot felul de sunete, cloncănă și scârțâie și suflă aerul cald ca un dragon din povești, dar corpul meu este încă pătruns de un frig care nu mai pleacă, un frig care se tot întinde de vreo 80 de ani. Mă și gândesc uneori, 80 de ani, ce să zic, și deși îmi accept vârsta, nu conțenesc să mă minunez că nu mi-a mai fost cald de când era președinte George Bush¹. Mă întreb dacă toată lumea care a ajuns la vârsta mea trece prin asta.

Viața mea? Nu e ușor de explicat. N-a fost nici extraordinar de spectaculoasă, după cum îmi imaginasem la un

¹ George H.W. Bush, președinte american între anii 1988–1992

moment dat, dar nici nu m-am îngropat în pământ ca o cărțiță. Cred că cea mai bună analogie ar fi cu acțiunile de la bursă ale unei companii mari, cu reputație bună: prestație destul de stabilă, mai multe evoluții pozitive decât negative, prețul acțiunilor crescând constant în timp. Am cumpărat acțiunile bine, am avut noroc, și am înțeles că nu toți oamenii pot spune asta despre viețile lor. Dar să nu vă lăsați înșelați de aparențe. Nu am nimic special, de asta sunt sigur. Sunt un tip obișnuit, cu gânduri obișnuite și am dus o viață obișnuită. Nu există monumente care să-mi fie dedicate, iar numele meu va fi curând uitat, dar am iubit o altă persoană trup și suflet, iar pentru mine a fost de ajuns întotdeauna.

Romanticii ar spune că e o poveste de dragoste, cinicii ar spune că e o tragedie. După părerea mea, e câte puțin din amândouă și, indiferent cum alegi s-o privești în cele din urmă, nimic nu schimbă faptul că are foarte mult de-a face cu viața mea și cu calea pe care mi-am ales-o. Nu am a mă plânge de drumul meu și de locurile pe unde m-a dus. Poate că am motive să fiu nemulțumit de alte lucruri, destule cât să umple un cort de circ, dar calea pe care am urmat-o a fost întotdeauna cea corectă și n-aș da-o pentru nimic în lume.

Timpul, din nefericire, nu ne ajută să ne păstrăm drumul drept. Calea mea nu s-a abătut, dar este acum presărată cu stâncile și pietrișul adunate într-o viață. Până acum trei ani ar fi fost ușor de ignorat, acum nu mai e. Corpul meu este măcinat de boală. Nu mai sunt nici tânăr, nici sănătos, iar zilele mi le petrec asemenea unui balon dezumflat după o petrecere: fără vlagă, moale și din ce în ce mai slab.

Tușesc și mă uit la ceas cu ochii mijiți. Îmi dau seama că e timpul să plec. Mă ridic de pe scaunul de lângă fereastră și traversez camera cu pași târșâiți, oprindu-mă lângă birou ca să iau de acolo jurnalul pe care l-am citit de o sută de ori. Nu mă uit prin el, ci îl iau la subraț și plec spre locul unde sunt așteptat.

Merg pe podelele cu gresie albă înspicată cu gri. Seamănă cu părul meu și cu al celorlalți rezidenți, deși în această dimineață nu sunt decât eu pe hol. Sunt prin camerele lor, singuri, doar cu televizorul drept companie, dar sunt obișnuiți cu situația, ca și mine, de altfel. Omul se obișnuiește cu orice, dacă i se lasă destul timp la dispoziție.

Aud, din depărtare, un plâns înăbușit și știu exact de unde vine. Apoi asistentele mă văd, ne zâmbim și ne salutăm. Sunt prietenele mele și discutăm des, dar sunt sigur că se întreabă ce-o fi cu mine și ce mi se întâmplă în fiecare zi. Le ascult șoptindu-și una alteia când trec pe lângă ele:

– Iar a venit.

– Sper să fie bine.

Mie nu-mi spun nimic, însă. Cred că se tem că m-ar răni dacă ar vorbi despre asta atât de devreme și, cunoscându-mă prea bine, cred că au dreptate.

Un minut mai târziu, ajung la camera cu pricina. Ușa a fost deschisă special pentru mine. Mai sunt alte două asistente în cameră, care îmi zâmbesc și ele.

– Bună dimineața, spun amândouă, cu voci vesele, iar eu le întreb despre copii și concediile care se apropie.

Vorbim câteva minute, acoperind plânsurile. Nu par să observe. Au devenit imune la sunete, dar și eu am devenit imun.

Mă așez pe urmă pe scaunul care a început deja să ia forma corpului meu. Cele două asistente își termină treaba.

E îmbrăcată, dar plânge în continuare. După ce acestea o să plece, o să se mai liniștească. Întotdeauna o supără agitația de dimineață, iar astăzi nu face excepție. În fine, se deschide oblonul și asistentele ies pe ușă. Mă ating în trecere și îmi zâmbesc. Mă întreb de ce.

Rămân așezat o secundă și o privesc, dar ea nu se uită la mine. O înțeleg, pentru că nu știe cine sunt. Pentru ea, nu sunt decât un străin. Apoi mă întorc și îmi plec capul, rugându-mă în tăcere să fiu puternic, așa cum știu că trebuie să fiu. Întotdeauna am crezut în Dumnezeu și în puterea rugăciunii, deși, ca să fiu sincer, credința m-a făcut să-mi pun o serie de întrebări la care vreau cu certitudine să aflu răspunsul când n-oi mai fi.

Sunt gata. Mi-am pus ochelarii pe nas, mi-am scos lupa din buzunar. O pun pe masă pentru un moment, ca să deschid jurnalul. Îmi umezesc degetul strâmb de două ori și reușesc să-l deschid la prima pagină. Pe urmă iau lupa și o pun deasupra paginii. Întotdeauna este un moment, chiar înainte să încep să citesc povestea, când mintea mea face salturi mortale și mă întreb dacă asta e ziua când, în sfârșit, se va întâmpla.

Nu știu, nu știu niciodată dinainte cum o să fie, dar în adâncul sufletului nici nu-mi pasă. Posibilitatea este cea care mă face să continui, nu garanția, ca și cum aş pune un soi de pariu cu mine însumi. Poate că o să credeți că sunt vreun visător sau vreun nebun, dar eu cred că orice e posibil.

Îmi dau seama care sunt șansele, iar știința mi-e potrivnică. Dar știința nu are toate răspunsurile, de asta sunt sigur, pentru că am aflat-o pe pielea mea. Așa că nu-mi rămâne decât să cred în miracole, indiferent cât ar fi de inexplicabile sau incredibile, și în faptul că ele se pot întâmpla fără să țină seamă de ordinea naturală. Iată-mă deci, ca în

fiecare zi, începând să citesc cu voce tare, ca să mă audă, și sperând că miracolul care a ajuns să-mi domine viața se va materializa din nou.

Poate, poate că va veni.

Stafii

Se întâmpla pe la începutul lui octombrie 1946. De pe veranda care îi înconjura casa, o fostă reședință de plantație, Noah Calhoun privea soarele pălind și coborând din ce în ce mai mult spre orizont. Îi plăcea să-și petreacă serile pe verandă, mai ales după ce muncise din greu toată ziua, și să-și lase gândurile să rătăcească fără vreo direcție anume. Așa se relaxa el, iar rutina o învățase de la tatăl lui.

Îi plăcea mai ales să privească arborii și siluetele lor reflectate în apa râului. Copacii din Carolina de Nord sunt foarte frumoși toamna: verzi, galbeni, roșii, portocalii și toate nuanțele intermediare. Culorile lor senzaționale sclipeau în lumina soarelui și, pentru a suta oară probabil, Noah Calhoun se întrebă dacă primii proprietari ai casei își petrecuseră și ei serile asemenea lui.

Casa fusese construită în 1772, ceea ce însemna că era printre cele mai vechi și cele mai mari din New Bern. Fusese reședința principală a unei plantații agricole, iar el o cumpărase imediat ce se terminase războiul și petrecuse ultimele unsprezece luni cheltuind o mică avere ca să o repare.

Reporterul de la ziarul din Raleigh, care scrisese un articol despre ea în urmă cu câteva săptămâni, spusese că era una dintre cele mai frumoase lucrări de restaurare pe care le văzuse. Casa, cel puțin. Restul proprietății era altă treabă, care îi lua majoritatea timpului în fiecare zi de lucru.

Terenul din jurul casei avea vreo cinci hectare și se învecina cu râul Brices pe o parte, iar el muncea la gardul de lemn care mărginea proprietatea pe celelalte trei părți. Verifica să nu fie afectat de putregai sau de termite, înlocuia stâlpii dacă era nevoie. Mai avea încă de lucru la el, mai ales pe partea de vest, iar când își pusese deoparte uneltele ca să-și încheie ziua se gândise că nu trebuia să uite să comande cherestea nouă. Întotdeauna făcea un duș la finalul zilei, ca să spele murdăria și oboseala.

După aceea, își pieptăna părul pe spate, puneă o pereche de blugi tociți și o cămașă albastră cu mânecă lungă, își mai turna un pahar de ceai rece și dulce și se ducea pe verandă, unde ședea și acum, ca în fiecare zi la această oră.

Își întinse brațele peste cap, pe urmă în lateral, rotindu-și umerii ca să-și termine exercițiile. Se simțea bine acum, curat și înprospătat. Mușchii îi erau obosiți și știa că a doua zi avea să-l doară pe ici pe colo, dar era mulțumit de faptul că rezolvase mare parte din ce-și propusese.

Noah se întinse după chitară, aducându-și-l aminte pe tatăl lui care făcea același gest și dându-și seama cât îi era de dor de el.

Ciupi corzile o dată, acordă două dintre ele, apoi le ciupi din nou. De data asta sunau bine, așa că începu să cânte. Era o muzică liniștită, suavă. Fredonă mai întâi câteva măsuri, apoi începu să cânte și cu vocea, care îi răsuna în aer, pe când noaptea cădea în jurul lui. Cântă din gură și din

chitară până când soarele apuse cu totul și cerul se întunecă de tot.

Trecuse puțin de ora șapte când se opri din cântat, apoi se lăsă pe spate pe balansoar și începu să se leגעne. Din obișnuință, privi în sus și văzu Orion și Carul Mare, Gemenii și Steaua Polară, sclipind pe cerul de toamnă.

Începu să verifice cifrele în minte, apoi se opri. Știa că-și cheltuisese aproape toate economiile pe renovarea casei și că avea nevoie să-și găsească o slujbă cât de curând, dar izgoni gândul din minte și se hotărî să se bucure de ultimele luni de restaurare fără să se mai îngrijoreze. Avea să fie în regulă, știa sigur, întotdeauna reușea. În plus, îl plictisea gândul la bani. Învățase de mic să se bucure de lucrurile mărunte, care nu pot fi cumpărate, și nu-i înțelegea pe cei care gândeau altfel decât el. O altă trăsătură pe care o moștenise de la tatăl lui.

Clem, căteaua lui de vânătoare, se apropie de el și îi linse mâna, apoi i se culcă la picioare.

– Ce faci, fată? întrebă el, mângâind pe creștet căteaua care scânci ușor, cu ochii rotunzi și blânzi îndreptați spre el.

Avusese un accident și își pierduse un picior, dar încă se mișca destul de bine ca să-i țină companie în serile liniștite, ca aceasta.

Ajunsesse la 31 de ani, nu era prea bătrân, dar era destul de matur ca să se simtă singur. Nu se dusesse la întâlniri de când se întorsese, nici nu cunoscuse pe nimeni care să-i stârnească interesul câtuși de puțin. El era de vină, desigur, și o știa prea bine. Exista ceva care îl făcea să se țină la distanță de orice femeie care ar fi încercat să se apropie de el, ceva ce n-ar fi putut schimba nici dacă ar fi încercat. Iar uneori, înainte să adoarmă, se întreba dacă nu cumva soarta lui era să rămână toată viața singur.

Seara continua să fie caldă și plăcută. Noah asculta grierii și frunzele care foșneau, gândindu-se că sunetele naturii erau mai reale și îi stârneau mai multe emoții decât unele obiecte, cum ar fi mașinile sau avioanele. Lucrurile naturale îți întorceau mai mult decât îți pretindeau și sunetele lor îl făceau să se gândească mereu la felul în care se presupunea că trebuie să fie oamenii. În timpul războiului avusese momente, mai ales după vreo luptă grea, în care se gândise mai profund la aceste sunete simple.

– O să te ajute să nu-ți pierzi mințile, îi spusese tatăl lui în ziua în care se imbarcase să plece la război. E muzica lui Dumnezeu și o să te aducă acasă.

Își termină ceaiul, intră în casă, găsi o carte și apoi se întoarse pe verandă, aprinzând lumina în drum. Se așeză din nou și se uită la carte. Era veche, coperta era uzată, iar paginile pătate cu noroi și cu apă. Era *Fire de iarbă* de Walt Whitman, pe care o purtase după el la război. Îl și apăraseră de un glonț, la un moment dat.

Mângâie coperta, ștergând praful ușor.

Deschise cartea la întâmplare și citi poezia pe care îi căzură ochii.

Suflete, a venit și ceasul tău, când îțiiei liber zborul spre necuvinte,

Departee de cărți, departee de arte, cu ziua ștearsă, cu lecția-nvățată,

leșind cu făptura întreagă înainte, tăcut, privind în față și gândind

la ideile care-ți sunt cele mai dragi

Noaptea, somnul, moartea și stelele.¹

¹ Versuri din poezia „Noapte clară” (*A Clear Midnight*) din volumul *Fire de iarbă* de Walt Whitman

Zâmbi în sinea lui. Nu știa din ce motiv, dar Whitman îi amintea mereu de New Bern și se bucura că se întorsese aici. Deși fusese plecat paisprezece ani, aici era casa lui și cunoștea o mulțime de oameni, majoritatea din tinerețe. Nu era nimic surprinzător. Ca în multe alte orașele din Sud, locuitorii nu se schimbau prea mult, doar îmbătrânneau câte puțin.

Zilele astea, cel mai bun prieten al lui era Gus, un negru de vreo 70 de ani care locuia pe aceeași stradă. Se întâlniseră la câteva zile după ce Noah cumpărase casa, când Gus venise cu o băutură tare, făcută în casă, și tocană de vânat, se așezaseră la vorbă și astfel petrecuseră prima seară de beție și povești.

Gus își făcea apariția de câteva ori pe săptămână, cam pe la ora opt seara. Avea patru copii și unșpe nepoți care locuiau toți în aceeași casă, așa că avea nevoie să mai iasă din casă, iar Noah nu-l acuza pentru asta. De obicei, Gus își aducea muzicuța și, după ce vorbeau o vreme, începeau să cânte împreună. Uneori, cântau ore în șir.

Ajunsesse să-l considere pe Gus un membru al familiei. Nu mai avea pe altcineva, de când murise tatăl lui, cu un an înainte. Era copil singur la părinți, mama lui murise de gripă când el avea doi ani și, deși avusese de gând la un moment dat, nu se însurase niciodată.

Dar fusese îndrăgostit mai demult, știa ce înseamnă asta. O dată, doar o dată, demult. Și îl schimbaseră pentru totdeauna. Iubirea perfectă avea capacitatea să schimbe omul, iar a lui fusese perfectă.

Norii de pe mare începeau să alunece ușor pe cerul întunecat, argințați de lumina lunii. Urmărindu-i cum se îngroașă, își lăsă capul pe spate, rezemat de spătarul

balansoarului. Picioarele i se mișcau automat, într-un ritm constant și, ca în aproape fiecare seară, simți cum se întoarce în amintire cu paisprezece ani în urmă, într-o seară la fel de caldă.

Întâmplarea avusese loc în 1932, chiar după absolvirea liceului, în seara deschiderii festivalului de pe râul Neuse. Orașenii ieșiseră cu mic, cu mare din case, bucurându-se de grătarele încinse și de jocurile de noroc de la bălci. Era o seară umedă – nu știa de ce, dar își amintea clar amănuntul ăsta. Venise singur și, cum se plimba prin mulțime, căutându-și din ochi prietenii, îi observase pe Fin și pe Sarah, cu care copilărise, vorbind cu o fată pe care nu o mai văzuse. Era drăguță, își amintea el că gândise atunci, iar când li se alăturase, ea îi aruncase o privire ușor tulbure, care nu părea să se mai termine.

– Bună, spusese ea simplu, întinzându-i mâna, Finley mi-a povestit o grămadă despre tine.

Un început fără nimic ieșit din comun, o întâmplare care ar fi putut fi uitată dacă ar fi fost despre oricine altcineva, nu despre ea. Dar când el îi luă mâna și privi în ochii ei verzi ca smaraldele, știu, înainte să apuce să inspire, că ea avea să fie femeia pe care ar fi putut s-o caute toată viața lui, dar să n-o mai găsească niciodată. Așa de bună, așa de perfectă părea, cum stătea acolo în bătaia vântului de vară.

De atunci încolo, lucrurile se desfășurară cu repeziciunea unei tornade. Fin îi spuse că fata își petrecea vara în New Bern, împreună cu familia, fiindcă tatăl ei lucra pentru R.J. Reynolds. Deși el nu făcu altceva decât să aprobe din cap, felul în care ea îl privea îi valida tăcerea, într-un fel. Apoi Fin răsă, pentru că își dădu seama ce se întâmpla, iar Sarah propuse să meargă să ia cola cu cireșe, după care toți